

Q&A

Wedstrijdzwemmen jeugd

Seizoen 2025-2026

knzb

Algemeen

Q: Waarom voeren we veranderingen door voor jeugdzwemmers?

A: We zien al jaren een dalende trend in het aantal leden. Specifiek voor wedstrijdzwemmen is het aantal jeugdleden tot 12 jaar gehalveerd(!) ten opzichte van 2017. Daarnaast spelen verschillende maatschappelijke ontwikkelingen een rol. Zo nemen motorische vaardigheden van kinderen af, nemen meldingen van grensoverschrijdend gedrag toe en staan verenigingen onder druk. De huidige generatie jeugd bindt, beleeft en kiest anders dan eerdere generaties. Als zwemsport moeten we blijven bewegen en (door)ontwikkelen om onze sport toekomstbestendig te kunnen blijven organiseren. Het is dan ook niet voor niets dat ook andere sportbonden in Nederland en andere zwembonden in Europa een soortgelijke ontwikkeling doormaken.

Q: Wat willen we bereiken met deze veranderingen?

A: Onze missie is 'Een leven lang zwemmen voor iedereen'. Door het wedstrijdformat beter af te stemmen op de wensen en behoeften van sporters, met name jongeren, willen we ervoor zorgen dat meer zwemmers met plezier actief blijven in de sport. Dit doen we op basis van onderzoek in samenwerking met partners.

Q: Waarom vinden de wijzigingen zo kort voor de start van het seizoen plaats?

A: We zouden graag eerder en sneller willen communiceren. Wijzigingen duren echter altijd lang, waarbij veel partijen betrokken zijn. Hierin houden we de procedure en data aan die hiervoor vastgelegd zijn in het KNZB reglement. Het is hierin belangrijk om te weten dat dit soort wijzigingen en de voorstellen gedaan worden door vrijwilligers in taakgroepen.

Q: Wat is er gedaan met de ingestuurde reacties op de voorgestelde reglementswijzigingen?

A: Deze zijn zorgvuldig gelezen. De reacties van verenigingen zijn gebundeld aangeleverd aan het bestuur, die zij hebben meegenomen in de afwegingen om te komen tot het besluit betreffende de voorgestelde reglementswijzigingen. Vragen en onduidelijkheden die uit de brieven naar voren komen krijgen een plek in deze Q&A.

Q: De Swimkick was toch al een laagdrempelig wedstrijdformat met het Circuit als vervolgstap. Waarom wordt daar niet aan vastgehouden?

A: Swimkick blijft bestaan, met de nieuwe reglementen is dit alleen beter vastgelegd waardoor er geen willekeur kan zijn afhankelijk van de scheidsrechter. Uit onderzoek is gebleken dat het huidige wedstrijd aanbod (circuit) niet meer voldoet aan de huidige maatstaven en wensen.

Proces

Q: Hoe zag het proces eruit en hoe zijn de wensen en behoeften van kinderen onderzocht?

A: Zie hiervoor het [toelichtende document](#), de [procesbeschrijving](#) en de [wensen en behoeften van jeugdzwemmers](#).

Q: Is het nieuwe format alleen gebaseerd op het Zweedse model? Zweden is toch een heel ander land...

A: We hebben kennis, inspiratie en ervaringen opgehaald bij andere sportbonden in Nederland (o.a. NEVOBO, JBN, Atletiek Unie, NHV, KNVB, KNSB, KNGU). Daarnaast hebben we kennis, inspiratie en ervaringen opgehaald bij andere zwembonden in Europa. (o.a. Zweden, België, Ierland, Noorwegen). Het Zweedse format hebben we daadwerkelijk in de praktijk gezien, maar is dus niet de enige bron. Alle landen en sporten zijn anders en hun formats zijn niet rechtstreeks toepasbaar in de Nederlandse Zwemcontext. Daarom zijn ook eigen onderzoeken, pilots, wetenschappelijke inzichten en data vanuit NOC*NSF benut in de totstandkoming van het vernieuwde format.

Q: Wie hebben meegedacht met de vertaling van de jeugdsportvisie naar het wedstrijdformat zwemmen O12?

A: Bij de totstandkoming van de KNZB Jeugdsportvisie zijn o.a. de volgende doelgroepen betrokken: clubtrainers, bondstrainers, clubbestuurders, wetenschappers, sportpedagogen, opleiders, zwemmers en zwemouders, bonds vrijwilligers, experts van NOC*NSF en andere sportbonden. In totaal gaat het om ruim 150 mensen.

In de vertaling naar het wedstrijdformat zwemmen O12 zijn de volgende doelgroepen betrokken: taakgroep O12, commissie officials en reglementen, (jeugd)trainers, jeugdzwemmers, clubtrainers, bondstrainers, officials, ouders, andere sportbonden en zwembonden en experts. Het gaat hier om een totaal van 350 mensen, waarvan 220 kinderen.

Q: Waarom wordt niet meer tijd genomen voor de implementatie hiervan? Nu is het kort voor het nieuwe seizoen.

A: We begrijpen dat de timing uitdagend kan zijn. Het is belangrijk om te benadrukken dat deze wijzigingen afgelopen seizoenen al zijn opgebouwd. We zien dit seizoen als een volgende stap, waarin we waardevolle ervaringen en lessen van afgelopen jaren meenemen. De daadwerkelijke wijziging in de uitvoering van de wedstrijd is (zeer) miniem. Gezien de binnengekomen reacties is de volledige invoering voor O12 een jaar opgeschoven, waarbij we nu in seizoen 2025-2026 wel starten met O10. Zo hebben verenigingen een jaar langer de tijd.

Q: Kan er ruimte blijven voor regionaal maatwerk? Clubs verschillen in grootte, ambitie en coachprofessionaliteit.

A: Ja, er blijft ruimte voor regionale invulling, mits dit past binnen de kaders van het nieuwe wedstrijdformat. We stimuleren verenigingen en regio's om creatief in te spelen op hun eigen situatie.

Q: Moeten we trainers en ouders niet beter opleiden om de focus te verleggen van prestatie naar plezier en ontwikkeling?

A: Klopt. Om deze reden is er een nieuwe niveau 2 trainersopleiding ontwikkeld. Ook is met de lancering van de jeugdsportvisie een E-learning ontwikkeld voor o.a. ouders, coaches en officials. Daarnaast zullen nog meer inspanningen zich in de komende maanden en jaren hierop richten.

Winnen en verliezen

Q: Worden er zo nog wel wedstrijden gezwommen?

A: Ja, wedstrijden blijven. Het nieuwe format verandert hier niets aan: kinderen blijven zwemmen tegen leeftijds- en niveaugenoten en ze zwemmen zo snel mogelijk naar de overkant. Zie ook volgende vraag.

Q: Leren kinderen zo nog wel winnen en verliezen?

A: Ja, aan de wedstrijd zelf verandert weinig. Kinderen blijven wedstrijden zwemmen tegen kinderen van vergelijkbaar niveau. Ze zwemmen zo snel mogelijk naar de overkant en halen het beste uit zichzelf. Eén zwemmer tikt als eerste aan en wint. Er tikt uiteraard ook iemand als laatste aan. Kinderen weten zelf heel goed hoe ze gepresteerd hebben en zullen daar blij of teleurgesteld om zijn. Dat is prima, dat hoort erbij.

We willen kinderen belonen op factoren waar ze zélf invloed op hebben. We stimuleren dan ook kinderen te belonen op bijvoorbeeld individuele ontwikkeling, technische uitvoering of andere doelen die de trainer samen met het kind heeft gesteld. En ook dit zal gepaard gaan met blijdschap en teleurstelling.

Ranglijst, medailles en beloningen

Q: Waarom wordt er geen ranglijst meer bijgehouden? Dit stimuleert kinderen toch juist?

A: Het bijhouden van ranglijsten stimuleert een beperkt aantal kinderen, maar ontmoedigt een grote groep andere kinderen juist, vooral als ze fysiek kleiner of jonger zijn en daardoor minder vaak als eerste aantikken. We willen dat de nadruk ligt op persoonlijke ontwikkeling in plaats van onderlinge vergelijking. Uit statistieken van jeugdzwimmers van de afgelopen jaren blijkt dat: 80% wint nooit iets, 12,5% wint soms en 7,5% wint altijd. Willen we een grotere groep zwimmers behouden, dan zullen we een grote groep zwimmers positief moeten stimuleren.

Q: Mogen kinderen nog medailles ontvangen?

A: Ja, kinderen mogen medailles ontvangen, dit moedigen we juist aan. Wat bij O10 niet mag is alleen de snelste zwemmers (nummer 1, 2 en 3) belonen met een medaille of iets vergelijkbaars. Geef alle kinderen dezelfde medaille of beloon bijvoorbeeld iedereen die een PR gezwommen heeft. In plaats van medailles kan je ook denken aan vaantjes, stickers of andere beloningen.

[Tijdregistratie](#)

Q: Worden tijden nog geregistreerd in Swimrankings? En gelden deze ook als limieten voor bijv. PK's in het jaar erop als junior?

A: Tijden t/m O10 worden niet geregistreerd in Swimrankings, de tijden zijn wel zichtbaar in Teammanager voor de eigen vereniging. De tijden gelden wél als officieel erkende tijden en zijn te gebruiken voor inschrijvingen.

Q: Is een startnummer noodzakelijk voor O10 zwemmers?

A: Indien er de wens is van tijdenregistratie, dan is een startnummer noodzakelijk.

Q: Mogen clubrecords ook niet meer?

A: Clubrecords voor O10 jaar en jonger zijn niet passend binnen onze jeugdsportvisie. Het gaat om de individuele ontwikkeling van zwemmers. Onderling vergelijken op deze jonge leeftijd past hier niet bij.

[Diskwalificaties](#)

Q: Leren kinderen technisch nog wel goed zwemmen als ze niet worden gediskwalificeerd bij fouten? Kan hier een systeem voor ontwikkeld worden zodat trainers (via officials) weten wat er misging?

A: Bovenal is het de taak van de trainer om de kinderen technisch goed te leren zwemmen. In het verleden is bij de Swimkick gewerkt met kaarten waarop de diskwalificaties werden uitgelegd, hier bleek te weinig behoefte aan te zijn om dit door te zetten. Mocht deze behoefte er nu wel zijn, dan kunnen we dit bespreken en suggesties verder uitwerken.

Kinderen die bewust gebruik maken van de nieuwe regels om sneller te zwemmen, in plaats van de intentie hebben om de slag uit te voeren zoals elders in het reglement is omschreven, zullen door de coaches hierop moeten worden aangesproken.

[Deelname en overgang O10-O12-O14](#)

Q: Kunnen deelnemers van O10 deelnemen aan programma's van O12?

A: Dit is toegestaan indien in dat geval in de wedstrijdregelingen voor de O12 nummers de tolerantienorm is omschreven als zijnde dat de reglementen van toepassing zijn van het gevorderd niveau van O10. Dit betekent dat er geen uitslagen gepubliceerd worden op tijdsvolgorde en niet worden geregistreerd in Swimrankings, en er dezelfde beloningen zijn voor elke deelnemer ongeacht uitslag.

Q: Kunnen O12 sporters deelnemen aan de verenigingscompetitie?

A: Nee, met betrekking tot de verenigingscompetitie is er sprake van een combinatie van factoren. De jeugdsportvisie is één van de achterliggende gedachten. Daarnaast is de maximale toegestane tijdsduur een belangrijke reden om dit niet meer te doen. Bij veel verenigingen zwommen O12 sporters al niet meer mee.

Q: Waarom wordt er niet meer gedifferentieerd binnen de O12 categorie, met bijv. ook een O10 en O8 wedstrijdformat?

A: De wens voor meer differentiatie kwam vaak terug in de feedback. Met name voor de oudste O12-kinderen is het belangrijk dat de overstap naar O14 niet te groot wordt. Daarom hebben we een voorstel voor aanpassing gedaan zodat de oudste leeftijdsgroep van O12 (mogelijk) mee kan zwemmen bij de Provinciale kampioenschappen. Binnen het nieuwe reglement is er voldoende ruimte om te differentiëren voor O10 of O8. Tegelijkertijd is het goed om te beseffen dat te veel differentie ook versnippering in de hand kan werken, als sport hebben we daar (in delen van het land) niet altijd de aantallen voor.

Q: Wordt de overgang O12-O14 nu niet te groot? Juist in een tijd dat ze ook naar de middelbare school gaan.

A: De overgang van de basisschool naar de middelbare blijft altijd een grote uitdaging. Hierin hopen we dat de vereniging deze sporters de stabiliteit kan bieden die zij nodig hebben. We blijven samen met jeugdleden en verenigingen werken aan een soepele overgang. Zo loopt er onder andere een (onderzoeks) traject i.s.m. het Jeugdsportinnovatiecentrum naar het behoud van de doelgroep. Meer daarover lees je [hier](#). Jongeren kunnen zich nog aanmelden mee te denken.

[Ambitieuze/talentvolle zwemmers](#)

Q: Worden talentvolle/competitieve zwemmers nog wel voldoende uitgedaagd?

A: Maatwerk speelt hier een belangrijke rol. Het is ook aan de trainer om doelen te stellen die haalbaar en uitdagend zijn. Daarnaast zijn we bezig met een voorstel om de oudste jaargang O12 mee te laten zwemmen met de Provinciale kampioenschappen.

[Officials](#)

Q: Hoe krijgen officials kennis van de nieuwe regels en kunnen ze het wel toepassen?

A: De gewijzigde regels worden gepubliceerd en via de regionale taakgroepen officials verspreid onder alle officials. Daarin is ook een korte toelichting opgenomen over de wijzigingen. Daarnaast worden de scheidsrechters en kamprechters tijdens applicatie-avonden in begin van het seizoen geïnformeerd. Als tijdens een wedstrijd een official twijfelt of het nu wel of niet een diskwalificatie inhoudt, dan kan hij nog altijd een voorstel tot diskwalificatie doen; het is immers altijd aan de scheidsrechter om het voorstel te beoordelen en al dan niet te bekrachtigen. Ook de jurysecretaris zal hierin een functie hebben. Mocht het dan alsnog fout gaan, dan kan ook een coach de scheidsrechter hierop attent maken.

Q: Mijn club maakt zich zorgen om voldoende aanwas voor goede officials. Omdat zij minder technische regels hoeven toe te passen, missen zij belangrijke praktijkervaring voor de doorstroom naar O14 en ouder.

A: Er blijven genoeg zaken over waarop men eventueel nog wel kan diskwalificeren en men moet nog steeds de afweging maken is dit wel of niet toegestaan. Een betere official ontwikkelt zich niet door te (kunnen) diskwalificeren maar door juist telkens opnieuw de afweging te maken is dit wel of niet toegestaan binnen de regels voor deze zwemmer. Voor wedstrijden met uitsluitend het instapniveau kunnen officials zonder bevoegdheden worden ingezet. Daarmee kunnen nieuwe ouders laagdrempelig kennis maken met het tijdwaarnemen en aan de badrand staan, alvorens direct een cursus te moeten volgen en een wit pak aan te moeten trekken. Daarna zullen deze ouders makkelijker te bewegen zijn om de cursus te volgen. Er zullen ook de nodige wedstrijden zijn waar een combinatie is met programmanummers voor de oudere zwemmers waar wel het volledige reglement van toepassing is. Het beoordelen van de zwemmer beperkt zich voor de tijdwaarnemer/keerpuntcommissaris overigens tot het keerpunt, waarbij de redenen van diskwalificatie sowieso al beperkt zijn.

Valse start

Q: Starts affluiten en opnieuw starten geeft verlenging van de wedstrijd. Hoe gaan we daarmee om?

A: Ook onder het vorige reglement zou een start opnieuw kunnen plaatsvinden, dat is niet nieuw, het verschil is dat de betreffende zwemmer niet uitgesloten wordt, maar opnieuw mag starten. Dit vorige reglement heeft in de afgelopen jaren niet geleid tot grote verlenging van wedstrijden. De verwachting is dat dit ook nu niet het geval gaat zijn. Mocht na het seizoen anders blijken dan gaan we graag samen met verenigingen op zoek naar een passende oplossing.

Q: Wat wordt bedoeld met 'veel te vroeg gestart'?

A: Dat is sowieso het lastige aan het jureren van de start, met name sinds enkele jaren geleden de toelichting is toegevoegd dat een onbedoelde kleine beweging met de voet of trilling in het lichaam en per ongeluk in het water vallen geen reden zijn voor diskwalificatie. "De start veel te vroeg ingezet" in reglement D23 moet worden beschouwd voor de situaties waar de zwemmer vertrekt voordat het hele commando is uitgesproken of direct daarna; heel specifiek definiëren is niet mogelijk, maar de praktijksituaties waar dit op slaat zijn wel duidelijk.

Zie hiervoor ook: "Toelichting op Reglement D Zwemmen", art. ST4.

Vlinderslag

Q: Waarom is de vlinderslag er voor O10 uit gehaald?

A: De vlinderslag blijft bestaan voor O10. Er is de mogelijkheid toegevoegd dat er een 75 of 150m wisselslag zonder de vlinderslag kan worden gezwommen. Dit is vooral bedoeld om de kinderen die nog niet in staat zijn om de vlinderslag te zwemmen, al wel kennis te laten maken met de wisselslag.

Wedstrijdorganisaties

Q: Waarom wordt de ruimte voor wedstrijdorganisaties zo beperkt door het vast te leggen in de reglementen? Deze organisaties hebben met veel vrijwilligers altijd hard gewerkt en hebben passende wedstrijdvormen neergezet.

A: De reglementen bieden kaders zodat deze in heel het land gelijk zijn en zodat er geen willekeur bestaat bij het jureren van wedstrijden. Binnen deze kaders hebben wedstrijdorganisaties nog steeds alle ruimte om een eigen (unieke) wedstrijd te organiseren. We nodigen organisaties juist uit om binnen de reglementen op zoek te gaan naar leuke (al dan niet vernieuwde) wedstrijdvormen en/of beloningsvormen voor de jeugd. Zo zijn bekende formats van nu ook ooit ontstaan. Mocht je hier hulp bij nodig hebben, dan denken we graag mee.

Q: Hoe kan een wedstrijdorganisatie de uitslagen op alfabetische volgorde presenteren? Vorig jaar was dit nogal lastig.

A: We hebben een update doorgevoerd waardoor de ranglijst nu gemakkelijk op alfabetische volgorde te zetten is.